

39:e årgången

Bibladet 2016

Stenungsunds biodlareförening

Drottningen märks vit i år.

Den senaste informationen finns alltid på vår hemsida:
www.stenungsundsbi.se

Av Biodlare För Biodlare

LP:s Biodling AB

Allt i biodlingsmaterial

Nackakupan

Avläggare

Honungsförmedling

Vaxvalseri

Vaxrenseri

Gå in på www.lpsbiodling.se och handla i webshopen eller för att hitta nyheter och Din närmaste återförsäljare.

Du är också varmt välkommen till oss på plats i butiken i Säffle där det även går bra att lämna in vax och ramar.

Välkomna på öppet hus hos LP:s Biodling AB i Säffle den 14 maj 2016!!
Titta gärna på programmet på vår hemsida, i kommande nyhetsbrev samt i branschtidningarna

LP:s Biodling AB

Torstensbyn 14
661 94 Säffle
Tel: 0533-631 11

shop@lpsbiodling.se

www.lpsbiodling.se

LP:s Biodling AB

Öppettider i butik:

Vardagar 8-17

swienty
... för better honey

Bitillsynsmän i vårt område:

Norum, Spekeröd/Jörlanda, Ucklum

Sven-Olof Nilsson, 0303-77 34 64, 0708-64 65 62

svenolofastrid@telia.com

Ödsmål

Sven-Göran Allansson, 0303-828 82, sven-goran@telia.com

Ordföranden har ordet

Nu när vi har summerat föregående år kan vi konstatera att året skilde sig markant från 2014 och det är lätt att säga att det lägger vi bakom oss och blickar framåt. Men genom att stanna upp och reflektera över varför bisamhällena utvecklades som de gjorde har givit mig viktig lärdom inför kommande år. Förra säsongen visar också med största tydlighet att bigårdarna och dess omgivning skiljer sig åt mellan medlemmarna. Då vissa behövde skatta för att förhindra utrymmesbrist hade andra bin som höll på att gå under på grund av svält.

Att komma till föreningsbigården och lyssna på all gemensam kunskap som finns inom föreningen höra livliga diskussioner om vårutveckling, utökning av samhällen, drottningodling mm vittnar om en sund förening. Det är även mycket givande för en nybörjare som jag att kunna ställa mina frågor, även då det ofta blir lika många svar som personer man frågar. Vilket även skildrar det som jag tidigare har sagt att alla bigårdar är unika och att det inte finns en bok eller en internsida som beskriver våra bigårdar. Utan den bästa informationen finns vid föreningsbigården. Så utnyttja kunskapsbanken som finns vid bigården är ett tips jag kan ge er alla.

För att föreningen ska utvecklas och vara meningsfull för samtliga medlemmar måste vi även tänka lite nytt för att träffarna inte enbart ska bli en trevlig pratstund utan även ett tillfälle att lära sig mer om biodling. Därför har vi i styrelsen köpt in en topplista som ska stå placerad vid föreningsbigården. Denna lista är tänkt att skötas av oss medlemmar för att på så sätt ge oss nya perspektiv om biodling.

Avslutningsvis vill jag även säga att det var roligt att se att så många engagerade sig och kom och hjälpte till vid takreningen och att resultatet blev så bra. Jag hoppas därför att ni även i år kan tänka er att delta då vi ska måla om stugan både invändigt samt utvändigt.

Jag hoppas nu att vi ses i sommar vid föreningsbigården och att alla nya medlemmar känner sig välkomna.

Ordförande

Pär Mollberg

Stenungsunds Biodlareförenings styrelse 2016:

Ordförande:	Pär Mollberg	0703-69 58 07, par.mollberg@stenungsundsbi.se
Vice ordf.:	Åse Stolt	073-925 04 08, 0303-773815 asestolt@gmail.com
Sekreterare:	Jeanette Vahlenberg	0303-77 73 67, jeanette.vahlenberg@gmail.com
Kassör:	Roger Sundqwist	0705-48 51 14, roger@imek.se
Ledamot:	Eva Rindby	070-623 40 99, evarindby@msn.com
Ledamot:	Sture Stenfeldt	0703-40 74 40 sturestenfeldt@msn.com
Ledamot:	Sandra Wegen	072-700 46 80 wegen.sandra@gmail.com
Revisorer:	Sven-Göran Allansson	0303-828 82, sven-goran@telia.com
	Keiko Schönberg	0733-79 35 42, keiko@telia.com
Honungsbedömningskommitté:	Gull-Britt Thorén	0303-814 42, gbithoren@telia.com
	Ann-Britt Carlsson	0303-77 19 62
	Jan-Åke Carlsson	0303-817 65, janake.carlsson@yahoo.se
Bisjukdomskommitté:	Sven-Olof Nilsson	0303-77 34 64, 0708-64 65 62 svenolofastrid@telia.com
	Anette Swahn	0303-77 65 87
Drottningodling:	Pelle Carlsson	0303-77 19 62, 0708-40 05 76
	Jeanette Vahlenberg	0303-77 73 67
Bigårdsansvariga:	Anders Friberg	0303-77 84 42
	Pelle Carlsson	0303-77 19 62
	Morgan Andersson	0303-77 70 88, 0704-83 52 70
	Jan-Åke Carlsson	0303-817 65
Valberedning:	Sven-Göran Allansson	0303-828 82, sven-goran@telia.com
	Ann-Britt Carlsson	0303-771962
	Anette Swahn	0303 77 65 87
Hemsida:	www.stenungsundsbi.se	
Webansvarig:	Pelle Carlsson	0303-77 19 62, 0708-40 05 76 pc@stenungsundsbi.se

Merab, vår Georgiske biodlarvän

Merab som härstammar från regionen Abchazien i nordvästra Georgien började odla bin 1993 året efter Georgiens självständighet från Sovjetunionen. I spåren efter Sovjetunionens upplösande och regionen Abchaziens krig mot Georgien fanns det inga jobb eller pengar så byteshandel utnyttjades och det var genom denna bytshandel som Merab kom över en

amerikansk uppslagsbok om biodling skriven av bröderna Root. Boken gav Merab den grundläggande kunskapen om vad biodling innebär och två samhällen införskaffades från en lokal biodlare. Biodling var emellertid ingen nyhet för Merab då hans morfar hade drivit biodling tidigare och kupor och ramar kunde användas även då de inte hade använts på många år. På samma sätt som lågnormal är storleken som merparten av biodlarna i vår omgivning använder så var det dandant som användes i Sovjetunionen. Då morfaderns material inte räckte till köptes kupor från lokala producenter. Att bygga egna bikupor var inget som Merab kunde göra då han saknade bra verktyg men tak och bottnar byggdes.

Efter första året utökades bigården genom att med en hemmabyggd låda innehållande ramar med lite påpenslad vanilj gå ut i skogen bakom hemmet och samla svärmar. Första året blev det tre svärmar med det var inte varje år som Merab fann svärmar i skogen. I början gjorde Merab många nybörjarmisstag och det tog 5 år innan han tyckte att han kunde kalla sig för biodlare.

Den primära honungsväxten i området runt bigården var trädet Robinia eller falsk akacia som den ibland kallas på svenska. Arbetet i bigården var helt inställt på att vid tidpunkten för blomningen, mitten av maj, ha starka samhällen så att bina kan hämta en stor skörd. Robiniaträdet ger nektar under 12-15 dagar men endast om temperaturen är 18 grader eller högre vilket inte alltid är fallet. En okej skörd blev det om trädet gav nektar i 3 dagar och en bra skörd om det gav i 7 dagar.

Arbetet vid kuporna för att få fram starka samhällen i maj började redan i februa-

(Forts. på sidan 20)

Bigården

Snart får vi åter igen träffas på bigården, där kan vi utbyta kunskaper, lära oss något nytt, umgås och ha trevligt. För de erfarna biodlarna som hittills har bistått med sin kunskap kan det vara intressant att komma till bigården för att få studera en topplista som styrelsen har valt att köpa in. Det kommer nog bli många spännande diskussioner när vi jämföra de olika kuporna. Det är även roligt att föreningen kan visa upp olika metoder av biodling för nybörjare.

Förra året var det många som hjälpte till när taket byttes på föreningsgården och i år fortsätter renoveringen. Den 9/6 ska föreningslokalen tvättas för att kunna målas om både utvändigt och invändigt den 18/6. När vi har målat klart avslutar vi med grillning som styrelsen bjuder på.

Träffarna på bigården fortsätter att vara både lördagar och torsdagar enligt schemat som finns intill. På träffarna måste samhällena som föreningen har ses till/skötas och vi uppmanar därför alla som kommer till våra träffar att ha med skyddskläder. Nedan finns en kom ihåg lista på vad vi ska tänka på när vi är på bigården.

Kom ihåg vid träffarna:

Ta med fika (var och en tar med det de själva vill ha)

Tag med skyddskläder.

Ta med ett gott humör och frågor och funderingar ni har runt biodlingen.

Se till att föreningens samhällen får den tillsyn de behöver.

Fyll i "loggbortet" som ligger i kupan.

Ta hand om nya medlemmar/besökare.

Anteckna och diskutera dagens ämne. Registrera de medlemmar som deltagit i mötet i närvarolistan som finns på bigården.

Ha trevligt och ta en fika och diskutera de för årstiden aktuella frågor som rör våra bin.

Vi vill också påminna om att vi vid blöt väderlek inte kör upp på gräsplanen vid bikuporna då det lätt uppstår djupa spår i grässvålen.

/Styrelsen

Följande dagar träffas vi på föreningens bigård

Tid: lördagar kl. 10-12, torsdagar kl.18-20

Vecka	Dag	Ansvarig	Telnr	Ämne
17	Lör 30 april	Pär o Sandra	0703-69 58 07	Premiär med tårtkalas
19	Tors 12 maj	Roger	0705-48 51 14	
20	Lör 21maj	Styrelsen		Styrelsemöte
21	Tors 26 maj	Eva o Sture	0706-23 40 99 070-340 74 40	
22	Lör 4 juni	Ann-Britt och Pelle	0736-840595 0708-400576	Drottningodling
23	Tors 9 juni	Pär o Sandra	0703-69 58 07	Tvätta stugan
24	Lör 18 juni	Styrelsen		Målning + grillning
25	Tors 23 juni	Åse	0739-250408	
26	Lör 2 juli	Jeanette	0706-45 56 07	
27	Tors 7 juli	Eva o Sture	0706-23 40 99 070-340 74 40	
28	Lör 16 juli	Pär o Sandra	0703-69 58 07	
29	Tors 21 juli	Gunnel o Jan-Åke	0303-81765	
30	Lör 30 juli	Roger	0705-48 51 14	Besiktning av bina
31	Tors 4 aug	Ann-Britt o Pelle	0736-840595 0708-400576	Honungsslugning på Lilla Komperöd
32	Lör 13 aug	Styrelsen		Sommaravslutning
36	Lör 10 sept	Styrelsen		Invintring
43	Lör 29 okt	Anette	0303-776587	Oxalsyradag

Rapport från honungsbedömningen 2015 och några tankar runt hur vi behandlar vår honung

Honungsbedömningskommittén (Gull-Britt Thoren sammankallande, Ann-Britt Carlsson och Jan-Åke Carlsson) i Stenungsunds biodlareförening sammanträder en gång om året strax efter föreningens årsmöte då prover för bedömning kan lämnas in. 2015 lämnades 6 burkar in för bedömning. Hälften av proverna bestod av ljunghonung. Kommittén sammanträdde hos Ann-Britt Carlsson den 16:e november och skred till verket med att mäta vattenhalt, granska, smaka och bedöma i enlighet med honungsbedömningsreglementet från 2014-06-10.

För att honungen överhuvudtaget ska bedömas så **måste bihusesyn vara utförd och visas upp för mottagaren av honungsprovet**. Det ska också lämnas in ett brev med biodlarens namn och adress och **som skall vara frankerat**.

Enligt det senaste reglementet skall bihusesyn vara utförd och visas upp. Det har varit oklart för vem som bihusesynen ska visas upp eftersom tidigare reglemente enbart haft skrivningen "vara utförd". Stenungsunds bedömningskommitté skickade därför denna fråga vidare till SBR för några år sedan. Svaret var då att den skulle arkiveras hos biodlaren och skulle kunna visas på förekommen anledning. Frågan har återigen skickats till SBR och deras kvalitetskommitté eftersom det är oklart hur "visas upp" skall tolkas. Svaret från SBR är klart och entydigt att bihusesynen ska visas upp när honungsprovet lämnas in för bedömning. Det är fortfa-

rande så att bihusesynen är ett egenkontrollsystem så mottagaren behöver inte granska bihusesynens innehåll utan bara konstatera dess existens.

Bihusesynen skall som vanligt arkiveras hos biodlaren. Detta innebär att om bihusesynen inte kan visas upp vid inlämnandet av honungsprov för bedömning så kan inte provet tas emot.

Till kvalitetskommittén skickades också en fråga huruvida en svag doft/smak av jäst honung enligt reglementet ska klassas som godkänt. Det uppstod under 2015 års honungsbedömning en diskussion om hur reglementet ska tolkas. Den för Stenungsunds biodlareförening sittande honungsbedömningskommittén har varit på speciell utbildning för bedömning och tolkning av reglementet och har också stor kunskap och erfarenhet från honungsprovningar. Trots detta uppstår det ibland knepiga fall, hur man ska tolka reglementet och hur frågorna ska lösas.

En av burkarna i 2015 års bedömning hade nämligen en svag doft/smak av jäst honung och deltagarna trodde att den skulle bli underkänd på grund av att vattenhalten skulle överstiga maxhalten på 20 %. Vattenhalten visade sig vara exakt 20.0% vilket är precis godkänt för honungen. Bedömningskommittén skrev givetvis ner sina anmärkningar/synpunkter angående lukt och smak på bedömningskortet. Kommittén ska ju också vägleda biodlarna i hur de ska uppnå kvalitet på honungen.

Kvalitetskommittén för SBR har skickat följande svar på denna fråga: Den gräns på max 20 % vattenhalt som finns är bestämd av EU och vårt eget livsmedelsverk. Tyvärr så är det inte en säker gräns, honung kan jäsa vid lägre vattenhalt. Det är också möjligt att man vid slungning fått med ramar där honungen redan har börjat jäsa. Detta är ingen honung som vi vill ha på marknaden och honungsbedömningen syftar till att förse marknaden med den naturliga kvalitetsprodukt som kunderna kan förvänta sig. Honung med smak eller lukt av jäst hör inte till detta. SBR:s kvalitetskommitté fortsätter också med att säga att de sannolikt kommer att ge ett förtydligande om detta i reglementet vid nästa revidering.

Årets honungsbedömning gav som vanligt upphov till många och nya diskussioner om honung och dess hantering. Kommittén fick sig även tillgodo nya rön om hur reglementet ska tolkas. Det är en ständig fortbildning som pågår.

/ ett lärorikt möte tyckte också två observatörer som skrivit nämligen Pelle och Gunnel

Angående det där med honung

Det har under året varit många frågor som kommit upp angående honung. Distriktet hade också ”Honung” som tema på sin biodlardag i Ljungskile i oktober 2015. En kort rapport från denna dag finns på annan plats i Bibladet.

Det har kommit in tänkvärda synpunkter från den som så många i vår förening lutar sin axel mot nämligen **Sven-Olof Nilsson**.

Sven-Olof påpekar att antingen du säljer honung till okända kunder eller ger bort till vänner och bekanta så är det av stor vikt att känna till att det är livsmedel som vi hanterar och tillhandahåller och att det är vi som har ansvar för detta.

Varje förening har en bedömningskommitté som är utbildade och känner till reglementet och som är invalda av årsmötet för att godkänna eller underkänna honungsprover. Endast de som har godkänd honung från bedömningskommittén får lov att köpa etiketter från SBR. Tyvärr så är minimiantalet som får köpas 500 stycken vilket kan vara ett högt antal för en liten odlare. Detta innebär att etiketter kanske sparas av biodlaren till nästkommande år och att nytt honungsprov inte lämnas in för bedömning. **Enligt SBR:s regelverk är detta inte tillåtet!** SBR skriver i sina förpacknings- och etikettregler följande: *Med medlemskap i SBR följer möjligheten att använda SBR:s honungsetiketter med slingan. Förutsättningar är att gällande Bihusesyn utförts och att ett godkännande från honungsbedömningskommittén på inlämnat honungsprov kan visas för den kvantitet/skörd som etiketteringen avser.*

(Forts. på sidan 11)

www.imek.se

Något om märkning av honung

Förutom kvaliteten i livsmedlet vi levererar bör vi också känna till att det finns lagar och förordningar som reglerat hur livsmedel ska märkas. Det finns både EU-lagstiftning och nationell lagstiftning och på livsmedelsverkets hemsida kan man t.ex. finna ”Information om märkning av honung” och ”Reviderad vägledning om honung” som fastställdes 2015-07-08 och som ersatte 2009-11-24 års upplaga.

Den 26:e augusti 2015 anordnades en aktivitet finansierad med medel från det nationella honungsprogrammet, av länsstyrelsen i Spekeröds bygdegård angående märkning av honung. Där fick vi som deltog information om hur livsmedel och speciellt då honung ska märkas. Många var frågorna som kom upp och det uppstod många diskussioner eftersom det inte alltid är så lätt att tolka ett regelverk som ska täcka in flera livsmedel och som också ska anpassas till EU:s regelverk. Alla frågetecken gick inte att räta ut under kvällen.

Det är dock viktigt att känna till att även om du tillverkar egna etiketter så finns det stadgar och förordningar som reglerar hur livsmedel ska märkas.

/Gunnel Martinsson

(Forts. från sidan 10)

Detta betyder att även om du har etiketter kvar så att du klarar årets skörd så måste du lämna in ett prov till bedömning för att få använda etiketterna.

Sven-Olof påpekar också att SBR:s etikett är mycket gammal. Han använder den sedan många år tillbaka. Den uppfattas som en bästsäljare som kunderna känner sig trygga med.

Många tillverkar sina egna etiketter och behöver då inte ha sin honung kvalitetsbedömd av någon kommitté enligt SBR:s reglemente. Trots detta måste honungen hanteras väl, som det livsmedel det är, i alla steg från kupa till slungning och tappning. Alla som hanterar och säljer honung ska givetvis utföra bihusesynen. Denna egenkontroll är ett bra verktyg för biodlaren för att upprätthålla kvaliteten. Även de som inte beställer SBR:s etiketter, kanske beroende på att antalet minietiketter (500st) skrämmer bort en del små odlare så kan de få sin honung bedömd av föreningens honungsbedömningskommitté. Det är bara att lämna in prov i samband med årsmötet i november.

Kom ihåg att det är du som har ditt namn på burken som bär ansvaret oavsett hur du levererar eller märker din honung.

/Styrelsen

Biodlardag i Ljungskile 24:e oktober 2015

I oktober 2015 var det åter dags för Göteborgs och Bohus läns Biodlardistrikt i samverkan med SV Västra Götaland och Länsstyrelsen i Västra Götaland att för andra året i rad anordna en biodlardag. Årets tema var ”**Honung**”.

Efter inledning och välkomsttal av Monica Selling så fick vi lyssna till ekokocken Erik Måneld som talade varmt om olika livsmedels inverkan på vår omgivning. Han pratade om social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet och sa något som vi biodlare kanske ska tänka på i större utsträckning nämligen: **”En av de produkter som gör världen bättre genom att bara säljas är HONUNG.”**

Erik återkom också senare under dagen och gav oss mer om ”trendspaning på honung utifrån ett matlagningsperspektiv”.

Nästa föredragshållare var Victoria Bassani som är yrkesbiodlare och vinodlare från Skåne. Hon pratade engagerat om honung och dess olika smaker och aromer beroende på hur den hanteras och var och när den skördas. Hon drog paralleller till vinprovning och vi fick också vara med om en honungsprovning där vi verkligen fick testa vår syn, doft, smak och känsel. Det gäller att fokusera på attributen bortom sötman för att få fram de underliggande smakerna och aromerna.

Lotta Fabricius-Kristiansen, som är vikarierande utvecklingskonsulent på SBR och ekobiodlare, höll ett intressant anförande om ”Vad är honung” där vi blev varse vad honung egentligen är. Detta borde väl varje biodlare känna till och vi tror säkert att vi vet mycket om honung men det finns mycket, mycket nytt att lära. Lotta fortsatte också att prata om ”Svenska bin”, ett projekt där svenska biodlare och honungsproducenter arbetar tillsammans.

Den 24:e oktober var en dag på Ljungskile Folkhögskola som var fylld av många nya intryck och rön som vi fick med oss. Vi hoppas att en liknande dag återkommer även under detta år.

Jag vill också passa på att uppmana våra medlemmar att besöka dessa arrangemang som anordnas i vår geografiska närhet. Där finns mycket nytt att lära för både erfarna biodlare såväl som för nybörjare.

/Gunnel Martinsson

Topplistikupor

Topplistikupor eller TBH – Top Bar Hives är något som dyker upp i fler och fler forum när det handlar om bin och biodling.

Att ha bin i topplistikupor innebär att bina själva får styra över hur vaxkakorna ska byggas då systemet inte har rammar eller vaxmelanväggar.

I stället för ett kupsystem där lådor staplas på höjden består

topplistikupan av ett avlångt horisontellt tråg, vidare upptill än nertill. Utrymmet anpassas under biåret med fler eller färre topplister efter behov och avgränsas i sidled av avdelningsluckor. Flustret sitter på långsidan eller kortsidan eller både och, om kupan är längre kan det få plats en avläggare i ena änden vid behov. För att kunna titta till utan att störa så har man på långsidan ett inspektionsfönster med en lucka framför.

Några fördelar med topplistikupor är att det krävs mindre material, inga tunga lådor som ska lyftas eller rammar som ska spikas, rensas mm. Kupan placeras i lagom arbetshöjd och honungen skattas efter hand och kan pressas i silduk så slunga behövs inte.

Med detta system invintras bina oftast på mer av sin egen honung och det går också åt mer foder för mer vaxbygge. Detta ger mindre honung till biodlaren men också mer vax.

Topplistikupor kan vara ett sätt att locka fler, och kanske en annan grupp, att ta steget att bli biodlare, där t ex pollinering, att få eget rent vax eller en insats för de hotade bina väger tyngre än en stor honungsskörd.

Att ha bin i topplistikupor kräver mindre utrustning men fortfarande lika mycket kunskap om bin och deras behov. Styrelsen i Stenungsunds biodlareförening har därför beslutat att köpa in en topplistikupa till föreningsbigården där vi ska kunna lära oss mer om hur den fungerar i praktiken.

Åse Stolt

Noteringar från Distriktsmötet

Göteborgs och Bohus läns biodlardistrikts årsmöte hölls den 13/2-2016 i Ljungs-kile. Årsmötet rullade på utan några större diskussioner. Monica Selling blev omvald som ordförande och uppmanade alla att gå in på biodlardistriktets hemsida för att hålla koll på alla kommande aktiviteter.

På mötet nämndes att det behövs flera som kan rapportera in tecken från naturen och status i kupan till bikalendern som är samarbetsprojektet mellan SBR och Svenska fenologinätverket. Syftet med projektet är att få ny kunskap om vad det förändrade klimatet betyder för bisamhällets tillväxt, hälsa, honungsproduktion och pollinering. Tecken som kan rapporteras in kan till exempel vara när häggen börjar blomma. Om du vill hjälpa till och rapportera in data går du in på hemsidan www.bikalendern.se och anmäler dig där.

I år fick lokalföreningarna berätta lite kort om verksamheten i föreningen. Det var mycket intressant att få höra om Göteborgs biodlarförening som har ett mycket annorlunda verksamhetsår jämfört med våran förening. Eftersom många har sina bigårdar vid sommarstugor och inte är i Göteborg under sommaren sker de flesta träffarna med medlemmarna på vinterhalvåret då de har föredrag och diskuterar biodling. Föreningen har även några bigårdar hos företag som de sköter om och får inkomst till föreningen. Några i föreningen har även egna bigårdar centralt i stan och säger att de nästan ständigt har drag eftersom mångfalden av växter är stor i villaträdgårdarna och på kyrkogårdarna. Om man kollar på ett flygfoto från Göteborg är det ganska grönt. Det finns många parker, kyrkogårdar och trädgårdar.

En fråga som kom upp var ”Påverkas inte honungen av alla föroreningar i stan?” Detta har studerats och prover som har tagits på honung som kommer från städerna har visat sig inte innehålla några föroreningar. Detta beror på att honungen är vattenbaserad så föroreningarna som löser sig i fett stannar kvar i biet. Så biodlarna i Göteborg kan stolt sälja sin nyttiga honung.

Vid pennan,
Sandra Wegen

Inbjudan till träff med SBR Quinnor i Göteborgs- och Bohus län

Torsdag 12 maj kl 18.00

Spekeröds Församlingshem

Adress: Prästgården 105, 444 93 Spekeröd

Invintring

Föredragshållare Jirina Janzbach

Kvinnliga nätverket i Göteborgs- och Bohus läns biodlardistrikt i samarbete med Stenungsunds biodlareförening och Studieförbundet Vuxenskolan önskar biodlare i distriktet och gärna också från granndistrikten välkomna.

Jirina Janzbach, bihälsoansvarig i distriktet håller föredrag om invintring.

Det börjar bli tradition med vår-träff för oss kvinnliga biodlare i Göteborgs- och Bohus län. Allt fler män börjar också komma med. Både kända och nya deltagare är välkomna. Ni som inte hunnit skaffa bin är också välkomna. Ta gärna med någon bekant som kanske är intresserad.

Kom gärna med förslag på föredragshållare och andra aktiviteter framöver. Ni kanske vill ordna en träff för kvinnliga biodlare med distriktets medverkan i någon annan förening.

Skicka mail till eva.carlsson@gmail.com om Du är intresserad av det kvinnliga nätverket, men inte kan komma till den här träffen. Då vet vi att du är intresserad av att få information framöver.

Vi ordnar med fika till självkostnadpris.

Anmäl deltagande senast 5 maj till distriktets anmälningsmail
anmalan.bidistrikt.gob@gmail.com

alternativt till Eva 0707-314 563. SMS går också bra

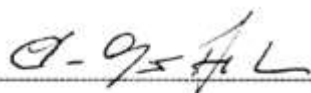
Stenungsunds Biodlarförening

Årsmöte 2015-11-12

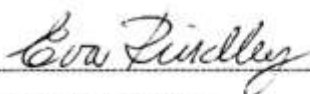
Närvarande 31 medlemmar

1. Årsmötet öppnades av Anette Swahn.
2. Dagordningen upplästes och godkändes.
3. Kallelsen var utskickad i rätt tid.
4. Till mötets ordförande valdes Sven-Göran Allansson.
5. Till mötets sekreterare valdes Eva Rindby.
6. Till justerare och rösträknare valdes Sandra Wegén och Bengt Johansson.
7. Föreningens verksamhetsberättelse för 2015 upplästes och lades till handlingarna.
8. Ekonomisk redogörelse och revisorernas berättelse upplästes och lades till handlingarna.
9. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna året.
10. Till ordförande för det kommande året valdes Pär Mollberg.
11. Till styrelseledamöter för två år omvaldes Roger Sundqvist, Sture Stenfeldt och nyvaldes Åse Stolt. Till styrelseledamot för ett år nyvaldes Sandra Wegén.
12. Till revisorer för ett år omvaldes Sven-Göran Allansson och Keiko Schönberg.
13. Till ombud till distriktets årsmöte 2016 valdes Pär Mollberg, Roger Sundqvist, Pelle Carlsson och Sandra Wegén. Till ersättare valdes Bengt Johansson och Anette Swahn.
14. Till honungs bedömningskommitté för ett år omvaldes Gull-Britt Thorén, kvalitetsansvarig, Ann-Britt Carlsson och Jan-Åke Carlsson.
15. Till redaktionskommitté för Bibladet för ett år omvaldes Ann-Britt Carlsson, Gunnel Martinsson och Sandra Wegén.
16. Till sjukdomskommitté omvaldes Sven-Olof Nilsson och Anette Swahn.
17. Till drottninggodlingskommitté omvaldes Pelle Carlsson och Jeanette Vahlenberg.
18. Till valberedning omvaldes Sven-Göran Allansson, Ann-Britt Carlsson och nyvaldes Anette Swahn.
19. Till bigårdsansvariga omvaldes Anders Friberg, Pelle Carlsson, Jan-Åke Carlsson och Morgan Andersson.
20. Det beslutades att inga arvoden skall utges.
21. Det beslutades att medlemsavgiften för 2017 oförändrat skall vara 65 kr för huvudmedlem och 50 kr för familje- och stödmedlem.
22. Styrelsen tar fram verksamhet för 2016 och informerar via hemsidan. Klubbstugan behöver målas. Ytterligare förslag från medlemmarna välkomnas.
23. Inga motioner hade inkommit.
24. Sven-Olof Nilsson rapporterade att varroanedfallet i bigården var litet.

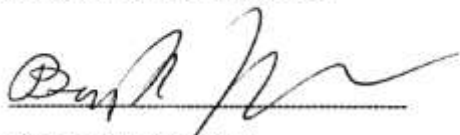
25. Kaffe, smörgåstårta och lottdragning.
26. De tre utlottade drottningarna vanns av Reinert Ejderlind, Sture Stenfeldt och Fred Lindberg .
28. Förslag om att anordna fest och att lägga styrelseprotokollen på hemsidan inkom.
29. Anette Swahn avslutade mötet efter att avgående mångåriga ledamoten Gunnel Martinson och avgående ordföranden Anette Swahn avtackats och därefter överlämnades ordförande-klubban till nytilträdde Pär Mollberg.

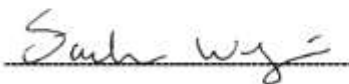
Ordförande: Sven-Göran Allansson

Sekreterare: Eva Rindby

Justerare: Bengt Johansson

Justerare: Sandra Wegén

Vi utför elinstallationer inom alla områden !

Medlem i - en trygghet för Er som kund.

KJELLS

Kjells El i Stenungsund AB
444 94 Ucklum

kjellsel@ucklum.nu 070 - 697 63 52

Specifikation av behållningsfördelning för år 2015

TILLKOMMER

Medlemsavgifter	4705 kr
Slunga	600 kr
Lotterier	705 kr
Vuxenskolan	1020 kr
Bibladet	2600 kr
Skylltplats	5000 kr
Aktiviteter/Material bigården	2400 kr
Etiketter/broschyror	412 kr
Summa	17442 kr

AVGÅR

Medlemsavgifter	500 kr
Lotterier	78 kr
Bibladet	2234 kr
Avg Plusgirot	457,50 kr
Distriktet/kurser	640 kr
Aktiviteter/Material bigården	12320,70 kr
Styrelsemöte/årsmöte	3957 kr
Arkivering föreningsmaterial	350 kr
Administration	60 kr
Summa	20597,20 kr

Årets resultat	-3155,20 kr
Saldo från 2014	45672,09
Behållning till 2016	42516,89

Spekeröd i oktober 2015

.....
Pär Mollberg

Kassör

Kontant i kassa	701,00
Plusgiro	41815,89
Summa	42516,89

Revisionsberättelse

Vid denna dag företagen revision med Stenungsunds Biodlarförenings räkenskaper för år 2015, har vi funnit den väl förda och försedda med vederbörliga verifikationer. Vi föreslår för den skull ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Spekeröd 2015-11-02

Keiko Schönberg

Sven-Göran Allansson

Stenungsunds Biodlarförenings Verksamhetsberättelse 2015.

Föreningen har haft 18 träffar på torsdagar/lördagar i föreningens bigård med praktisk biskötsel som huvudsyssla. Deltagarantalet är fortfarande svikande. Dessa träffar har hållits som kamratcirklar i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Föreningen har deponerat arkiv handlingar så som protokoll, honungsbedömningskort, bibladet samt viss korrespondens till Bohusläns Föreningsarkiv. På detta vis bevaras föreningens dokumentation för framtiden på ett tryggt sätt.

Föreningen har anordnat 1 nybörjarkurs i biodling i samarbete med Vuxenskolan, 9 deltagare totalt.

Studiebesök anordnades av Ann-Britt och Pelle Carlsson i deras bigård, förevisning om vaxhantering och drottningodling.

Takreovering på föreningshuset har gjorts i sommar, tack alla för ett gott arbete.

Vi har en ny återförsäljare till Biredskapsfabriken i Töreboda, A-B och Pelle Carlsson i Ucklum.

2 styrelsemedlemmar har varit på ordförandekurs som anordnats av distriktet.

Trettioåttonde upplagan av Bi-bladet har tillsänts medlemmar och annonsörer. Söndagen den 25 oktober hade vi Varroa-dag på bigården. 39 medlemmar var där och fick färdigblandad oxalsyra att behandla sina samhällen med. Vi hoppas nu att alla har behandlat sina samhällen. Även kursdeltagare kom på besök.

Vår honungsslunga har varit uthyrd 6 gånger under året. Nya regler om du vill hyra slungan antogs av styrelsen. Besiktigad bigård som krav numera. Att uppvisa vid hämtning av slungan.

Föreningen invintrade 3 samhällen hösten 2015 och skörden blev 30 kg honung. 1 låda har levererats till markägaren som ersättning för att han upplåter sin mark till föreningen.

Vi har haft 5 styrelsemöten under året, varav 2 öppna möten då medlemmar kunde lyssna på styrelsens arbete.

Nya medlemmar hälsas välkomna till föreningen. Vi har 72 medlemmar i skrivande stund och 9 stödmedlemmar.

Medlemmar som lämnat årsrapport till Sture Stenfeldt är 37, 292 samhällen har invintrats 2015.

Total honungsskörd blev 5061 kg. (17 kg/samhälle i genomsnitt).

Ordförande
Anette Swahn

(Forts. från sidan 5)

ri med att vid fina dagar rengöra bottnar och kupor och kontrollera att det inte finns kristalliserad honung i ramarna. Viseriktigheten kontrollerades även i februari då drottningen redan börjat lägga ägg. I mars utjämnas samhällena genom att flytta täckt yngel från starka samhällen till svagare samt att göra avläggare. Den stora svårigheten är att finna dagar som vädret tillåter arbete. En vanlig marsdag börjar med fint väder på morgonen för att övergå till ihållande regn under dagen och avslutas med fint väder fram åt kvällen.

En full dadantlåda rymmer 11 ramar men invintring görs endast på 7 ramar så nu utökas samhället genom att sätta in mellanväggar mellan två yngelramar. På detta sätt byggs väggarna snabbt ut och nya yngel läggs. Under perioden fram till maj finns inte mycket i naturen som ger nektar bara persikor och päron, men genom att ge bina gamla honungsramar ökar yngelsättningen. När det är tid för spärrgaller och att placera en ny låda ovanpå tas två täckta yngelramar från yngelrummet och flyttas upp till skattlådan. Två utbyggda ramar placeras mellan yngelramar i den nedre lådan. Efter en vecka tas ytterligare två ramar med täckt yngel från yngelrummet och flyttas upp och två utbyggda ramar placeras mellan yngelramar. På grund av att det inte finns många dragväxter efter Robinian, endast lite vitklöver, så avslutas uppflyttningen i mitten av april för att det inte ska bli för mycket bin som då skulle svälta. Detta arbetssätt för att få snabb utökning av samhällena är en rysk metod som Merab började använda 2002 efter att ha läst en rysk biodlingsbok.

Ett bra år handslungades cirka 20 kilo flytande akaciahonung per kupa och skörden såldes på marknader för 4-7 amerikanska dollar per kilo. Eller så användes honungen vid byteshandel för att få mjöl, socker och grönsaker. Merab hade som mest 28 samhällen men 20 stycken var medel. Viktigt var också att spara ramar med honung för invintring och till vårens yngelsättning. Invintring gjordes med 7 ramar varav 2 ramar var fulla med honung. Det tomma utrymmet i kupan täcktes med plast.

Merab / text Pär Mollberg

Årets kortis

- Det var en konstig dans ni höll på med i trädgården i går kväll.
- Ah, det var bara bikupan som välte...

Butik Rågårdsvik

Välkomna till Lisas och Martinas vardagsrum på Rågårdsviks Pensionats bakficka. Vi säljer porslin från By Mutti, lampor från Watt & Veke, doftljus, tvålar, vintage, antikt och inredning från när och fjärran. Besök oss och låt dig inspireras!

Öppet dagligen från midsommar. *Följ oss på facebook!*

Kenny Bergander Elektriska AB

Jörlanda

Tel. 070-655 96 16
Vadalen 220
444 92 Jörlanda

Oxalsyra, **GRATIS** till föreningens medlemmar!

För att främja Varroabekämpningen i medlemmarnas bisamhällen har styrelsen beslutat att oxalsyra/oxalsyrelösning ska delas ut till våra medlemmar kostnadsfritt. Det kommer att ske **Lördagen den 29 oktober kl.10.00** i föreningens Bi-gård. Då kommer vi även att demonstrera hur det går till att behandla bisamhällen med oxalsyra.

Ta med en syrafast plastflaska eller glasburk med plastlock att ta oxalsyran i.

Har du inte möjlighet att delta denna dag. Hör av dig till Pelle eller Ann-Britt så kan du hämta oxalsyran hemma hos dem när det passar.

Tel: 0303-771962

www.stenungsundsbi.se

På föreningens hemsida finns alltid den senaste informationen.

Kontakta Pelle på telefon 0303-771962 eller via e-post pc@stenungsundsbi.se om du har kommentarer till vad som står på hemsidan eller om du har något du vill publicera.

PENSIGNAT **Rågårdsvik**

- Hotell
- Konferens
- Bröllop/Fest
- Restaurang

0523-21019 | info@ragardsvik.se | www.ragardsvik.se

Besiktning av bin vid lån av honungsslunga och dylikt

Text: Sven-Olof Nilsson

Föreningen har en slunga som du kan få hyra. För att inte sprida smitta måste dina bin vara besiktigade innan den används. För att besiktningen skall kunna utföras måste det finnas **täckt yngel i dina bisamhällen**. Därför måste du vara ute i god tid när hösten närmar sig.

Ett godkänt tillstånd, efter gjord besiktning, brukar gälla i c:a 4 veckor. Därefter måste en ny besiktning göras, om man ska låna slungan eller flytta honungsramar m.m. över församlingsgränserna. Det gäller att inte vara för sent ute på hösten eftersom det då är stor risk för att drottningen har slutat att lägga ägg. Då kan ingen besiktning göras.

Man måste även göra en besiktning om man tar med sig sina honungsramar och åker till någon annan och slungar dem.

Varför är då detta så viktigt? Ingen vill väl vara den som bidragit till att sprida smitta? **Detta är det lag på att man inte får göra**. Man kan drabbas ändå tyvärr, men då har du gjort allt du kan för undvika smitta.

Kontakta aktuell Bitillsynsman (se sid 2) och begär besiktning. Detta är kostnadsfritt för dig.

Även om du inte flyttar över någon församlingsgräns bör du ändå alltid besiktiga dina bin när du ska använda slunga, perforator, press m.m. som också används av andra.

Självklart gör du NOGA RENT SLUNGAN innan du återlämnar densamma!

Honungsslunga

Föreningen har en 4-ramars eldriven honungsslunga till uthyrning. Det kostar 200 kr att hyra slungan i två dygn. Vill du ha den längre kostar det 100 kr extra per dygn.

Priset gäller om du är medlem i Stenungsunds biodlareförening.

Betalningen sätts in på föreningens pg **691836-1**.

Slungan finns i Spekeröd, hemma hos Pär Mollberg tel. 0703-69 58 07

e-post: par.mollberg@stenungsundsbi.se

Till Salu:

Säljes i mån av tillgång!

Drottningar, äggläggande Ligustica.

Avläggare

Hela samhällen

Kupmaterial (Nytt o Begagnat)

Tillverkning efter önskemål.

Sven-Olof Nilsson 0708-646562

Drottningar och Avläggare

I mån av tillgång säljer vi drottningar (gula Ligustica) och avläggare. Beställ gärna i god tid. Först till kvarn.....

Ring eller mejla Pelle el. Ann-Britt 0303-771962, 0708-400576
ann-britt_carlsson@tele2.se

Din byggvaruhandel

fönster | kök | golv | dörrar | inredning
marksten | takpannor | verktyg | virke

Vi ordnar hemtransporten om så önskas.

HARÅS BYGGVAROR AB

Vardagar: 06:30–17:00 | Onsdagar: 06:30–19:00 | Lördagar: 09:00–13:00

Stationsvägen 6 | 444 60 Stora Höga | Tel: 0303-798830

www.harasbyggvaror.se | info@harasbyggvaror.se

Stödmedlem?

Nu går det att bli stödmedlem i Stenungsunds biodlareförening till en kostnad av 50 kr per år.

Styrelsen har fått förfrågningar om medlemskap från personer som enbart vill vara medlemmar i vår förening. Dvs. dessa personer vill inte gå in i Sveriges Biodlares Riksförbund samtidigt som de blir medlemmar hos oss. Det kan t.ex. röra sig om personer som redan är medlemmar i SBR, via någon annan lokalförening, och som har bisamhällen inom våra gränser och därför ser nyttan i att få information om vad som händer i vår förening. Det finns även de som har slutat med biodling, och därför gått ur SBR, men som ändå vill veta vad som händer i Stenungsunds biodlareförening.

Nu kan Ni bli stödmedlemmar hos oss genom att sätta in **50 kr** på vårt **plusgirokonto 691836-1**. Ange att ni vill bli stödmedlem för år 2016 samt ert namn och er adress. Lämna även med telefonnummer och e-postadress om ni har.

Årsrapporten

Alla föreningens medlemmar ska lämna in årsrapport. Även du som är familjemedlem. Senast den **31 oktober** vill styrelsen ha in årsrapporterna. Blanketten finns i septembernumret av Bitidningen. Sänd rapporten till:

Sture Stenfeldt

Norra Hog 115
444 97 Svenshögen
sturestenfeldt@msn.com
070-340 74 40

OBS! Det är viktigt att rapporten kommer in i tid.

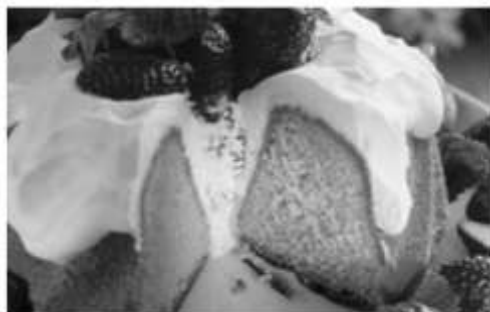
Som vanligt lottar vi, vid årsmötet, ut bidrottningar bland dem som har lämnat in rapporten i rätt tid och som har uppgett sitt namn samt är närvarande på årsmötet.

Bidrottningvinnare vid årsmötet 2015 blev:

- Sture Stenfeldt
- Fred Lindberg
- Reinert Eiderlind

Honungskaka med jordgubbar 10 bitar

Mjuk och god honungskaka som du enkelt kan förvandla till en tårta med hjälp av vispad grädde och jordgubbar.

INGREDIENSER

- 3 ägg
- 1½ dl strösocker
- 75 g Arla® Svenskt Smör
- 1 dl honung
- rivet skal av ½ citron
- 3 dl vetemjöl
- 1½ tsk bakpulver

GARNERING:

- 2½ dl Kelda® mellangrädde
- 1 liter jordgubbar

GÖR SÅ HÄR:

Sätt ugnen på 175°. Vispa ägg och socker vitt och pösigt. Smält smöret i en kastrull, rör ner honungen och låt den smälta. Rör ner smörblandningen och citronskalet i äggsmeten. Blanda mjölet med bakpulver och rör ner i smeten. Häll smeten i en smord och bröad rund form med hål i mitten. Grädda i nedre delen av ugnen i ca 40 min. Täck ev. med folie mot slutet. Stjälp upp kakan och låt den kallna. Vispa grädden och bred den över kakan. Fyll hålet med jordgubbar och garnera med resten runt om.

www.bikupa.eu

Det annorlunda biredskapsföretaget
Vi förändrar biodlarsverige

Produkter	Priser
Hoffmanramar LN, HLS, Dadant, ¾ Langstroth	Pris från 6,30 kr/st i förpackningar om 10 st
4 ramars elektrisk slunga	7500 kr
Paradise Honey Beebox LN, HLS och Farrar	Se hemsida
Stapelkupa i trä lågnormallåda	325 kr
Stapelkupa i trä övriga	Se hemsida
Skyddskläder, Adamek. Profsskvalitet	Vid föreningsköp av 10 uppsättningar ingår 20 par handskar till föreningen

Alla priser inkl. moms, fritt avhämtning Göteborg

Beställ på www.bikupa.eu så hör vi av oss!

Följ oss på facebook, bikupa.eu

Stenungsunds Biodlareförenings verksamhet 2016

- **Lör 30 april** **Säsongstart för verksamheten i bigården med tårtkalas** kl. 10.00-12.00. Tag med eget kaffe eller annat att dricka samt assiett och sked.
- **Tors 12 maj** **SBR Quinnor träffas i Spekeröds församlingshem** kl. 18 Ämnet är invintring. Föredragshållare Jirina Janzbach. Stenungsunds biodlareförening fixar fika. Mer information finns i annons inne i Bibladet.
- **Tors 4 aug** **Studiebesök hemma hos Carlssons biodling, Lilla Komperöd, Ucklum kl. 18.00.** Vi passar på att slunga honungen från föreningens bisamhällen, om det blivit någon samt grillar korv som föreningen bjuder på.
- **Lör 13 aug** **Sista sommarträffen i bigården 10.00-12.00.**
- **Lör 10 sept** **Invintring av bina på bigården. OBS tid och datum kan ändras.** För info se www.stenungsundsbi.se.
- **Lör 29 okt** **Varroadag på Bigården** kl. 10:00. Färdigblandad oxalsyrelösning delas **kostnadsfritt** ut till föreningens medlemmar. Tag med syrafast kärl att ta lösningen i.
- **Fre 31 okt** **Årsrapporten** ska vara inlämnad till styrelseledamot Sture Stenfeldt.
- **Tors 10 nov** **Årsmöte.** Kallelse kommer i god tid. I kallelsen får du veta tid och plats.

Aktuella kurser se, Länsstyrelsens webbsida www.kompass.lrf.se

Även på distriktets hemsida kan man hitta kurser och annan matnyttig information. <http://bidistrikt-gob.se/>

